

**Protokół z V posiedzenia Komitetu Monitorującego
Program Operacyjny „Rybnactwo i Morze”, 25 września 2017 r.,
siedziba MGMiZS, Warszawa**

W V posiedzeniu Komitetu Monitorującego Program Operacyjny „Rybnactwo i Morze” wzięły udział następujące osoby:

- 1) **Pan Janusz Wrona**, Dyrektor Departamentu Rybnactwa, MGMiZS,
- 2) **Pani Marta Rabczyńska – Kapcińska**, z-ca Dyrektora Departamentu Rybnactwa, MGMiZS,
- 3) **Pan Kamil Wojnar**, z-ca Dyrektora Departamentu Rybnactwa, MGMiZS,
- 4) **Pani Isabelle Garzon**, Head of Unit C2 Structural Support, Atlantic, North Sea, Baltic Sea and Outermost Regions, DG MARE, Komisja Europejska,
- 5) **Pani Agnieszka Korbel**, Programme Manager – EU Policies, Komisja Europejska,
- 6) **Pan Adam Sudyk**, naczelnik Wydziału Rybnactwa Śródlądowego, Departament Rybnactwa MGMiZS,
- 7) **Pan Igor Wawrzyniak**, główny specjalista w Wydziale Rybnactwa Śródlądowego, Departament Rybnactwa MGMiZS,
- 8) **Pani Justyna Szumlicz**, naczelnik Wydziału Rybnactwa Morskiego, Departament Rybnactwa MGMiZS,
- 9) **Pan Rafał Cielenkiewicz**, główny specjalista w Wydziale Rybnactwa Morskiego, Departament Rybnactwa MGMiZS,
- 10) **Pani Jolanta Perkowska**, naczelnik Wydziału Lokalnych Strategii Rozwoju w Departamencie Rybnactwa MGMiZS,
- 11) **Pan Szymon Marciniak**, specjalista w Wydziale Lokalnych Strategii Rozwoju, Departament Rybnactwa MGMiZS,
- 12) **Pani Edyta Kosobucka**, naczelnik Wydziału Kontroli i Monitorowania Wykorzystania Funduszy Pomocowych, Departament Rybnactwa MGMiZS,
- 13) **Pan Jan Mazurkiewicz**, specjalista w Wydziale Kontroli i Monitorowania Wykorzystania Funduszy Pomocowych, Departament Rybnactwa MGMiZS,
- 14) **Pani Marta Szulfer**, naczelnik Wydziału Polityki Strukturalnej i Środowiska Morskiego, Departament Rybnactwa MGMiZS,
- 15) **Pani Eliza Gmur-Kosińska**, starszy specjalista w Wydziale Polityki Strukturalnej i Środowiska Morskiego, Departament Rybnactwa MGMiZS,
- 16) **Pani Aleksandra Jutkiewicz**, starszy specjalista w Wydziale Polityki Strukturalnej i Środowiska Morskiego, Departament Rybnactwa MGMiZS,
- 17) **Pan Paweł Łazarski**, specjalista w Wydziale Polityki Strukturalnej i Środowiska Morskiego,
- 18) **Pan Mariusz Kosiński**, specjalista w Wydziale Polityki Strukturalnej i Środowiska Morskiego, Departament Rybnactwa MGMiZS,
- 19) **Pan Tomasz Owczarek**, starszy specjalista w Wydziale Polityki Strukturalnej i Środowiska Morskiego, Departament Rybnactwa MGMiZS,
- 20) **Pani Joanna Kaczmarek**, specjalista w Wydziale Polityki Strukturalnej i Środowiska Morskiego, Departament Rybnactwa MGMiZS,
- 21) **Pani Katarzyna Kamińska**, główny specjalista w Wydziale Polityki Strukturalnej i Środowiska Morskiego, MGMiZS,
- 22) **Pan Sylwester Włoch**, specjalista w Wydziale Rybnactwa Morskiego, Departament Rybnactwa MGMiZS,
- 23) **Pan Piotr Słowik**, naczelnik Wydziału Rynku i Przetwórstwa Rybnego w Departamencie Rybnactwa MGMiZS,
- 24) **Pan Karol Stein**, pełnomocnik Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej ds. funduszy europejskich, Departament Rybnactwa, MGMiZS,
- 25) **Pani Edyta Żabicka**, naczelnik Wydziału Polityki Morskiej w Departamencie Gospodarki Morskiej MGMiZS,

- 26) **Pani Iwona Chrząstowska**, główny specjalista w Departamencie Gospodarki Morskiej, MGMIŻŚ,
  - 27) **Pani Edyta Jurkiewicz – Gruszecka**, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej,
  - 28) **Pan Tomasz Tereszkiwicz**, Dyrektor Departamentu Wsparcia Rybactwa, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
  - 29) **Pan Bartłomiej Kandziak**, naczelnik w Departamencie Wsparcia Rybactwa, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
  - 30) **Pani Rita Kameduła - Tomaszewska**, Radca Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w KPRM,
  - 31) **Pani Ewa Wiater**, Biuro Rzecznika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
  - 32) **Pani Joanna Tańska**, Z-ca dyrektora Departamentu Instytucji Płatniczej, Ministerstwo Finansów,
  - 33) **Pani Agnieszka Mazurek**, naczelnik Wydziału Certyfikacji Programów Europejskich, Ministerstwo Finansów,
  - 34) **Emil Remisz**, Północnoatlantycka Organizacja Producentów,
  - 35) **Pani Dorota Mitros**, naczelnik Wydziału Rybołówstwa Morskiego, OIRM w Gdyni,
  - 36) **Pan Piotr Niewiadomski**, kierownik Wydziału Inspekcji Rybołówstwa, OIRM w Szczecinie,
  - 37) **Pan Tomasz Łuczkiwicz**, OIRM Słupsk;
  - 38) **Pan Andrzej Lirski**, Instytut Rybactwa Śródlądowego,
  - 39) **Pan Robert Karpeta**, Z-ca Dyrektora Wydziału Terenów Wiejskich w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego,
  - 40) **Pan Maciej Karaś**, Zarząd Portu Morskiego w Ustce Sp. z o.o.,
  - 41) **Pan Andrzej Piątek**, Polskie Stowarzyszenie Przetwórców Ryb,
  - 42) **Pan Ziemowit Pirtań**, Stowarzyszenie Producentów Ryb Łososiowatych,
  - 43) **Pan Marek Trzciliński**, Związek Producentów Ryb – Organizacja Producentów,
  - 44) **Pan Andrzej Abramczyk**, Związek Producentów Ryb – Organizacja Producentów,
  - 45) **Pan Mirosław Purzycki**, Prezes Organizacji Producentów Ryb Jesiotrowatych,
  - 46) **Pan Marek Ferlin**, Prezes Polskiego Towarzystwa Rybackiego,
  - 47) **Pan Paweł Wielgosz**, Prezes Zarządu Polski Karp Sp. z o.o.,
  - 48) **Pan Andrzej Dmuhowski**, Polski Karp Sp. z o.o.,
  - 49) **Pan Jacek Wittbrodt**, Prezes Zrzeszenia Rybaków Morskich – Organizacji Producentów,
  - 50) **Pan Marcin Jodko**, Prezes Krajowej Izby Producentów Ryb w Ustce,
  - 51) **Pan Jerzy Wysoczański**, Związek Rybaków Polskich w Ustce,
  - 52) **Pan Marek Szypulski**, Prezes Darłowskiej Grupy Producentów Ryb i Armatorów Łodzi Rybackich,
  - 53) **Pani Małgorzata Chinc**, Stowarzyszenie Rybaków Łódziowych Mierzeja,
  - 54) **Pani Henryka Palusińska**, Wolińskie Stowarzyszenie Rybaków,
  - 55) **Pan Jacek Kowalczyk**, Wolińskie Stowarzyszenie Rybaków,
  - 56) **Pan Tomasz Hmala**, Wolińskie Stowarzyszenie Rybaków,
  - 57) **Pan Daniel Lessnau**, Północnokaszubska Lokalna Grupa Rybacka,
  - 58) **Pan Jakub Roszuk**, LGR Opolszczyzna,
  - 59) **Pan Arkadiusz Lewicki**, Dyrektor w Zespole ds. Programów Publicznych i Środowisk Gospodarczych Związku Banków Polskich,
  - 60) **Pani Anna Wydrzyńska – Czosnyka**, Koordynator ds. Instrumentów Polityki Spójności, WPR i WPR w Związku Banków Polskich,
  - 61) **Pan Przemysław Wnuk**, tłumacz,
  - 62) **Pan Krzysztof Zabrzęski**, tłumacz.
-

Przebieg V posiedzenia Komitetu Monitorującego Program Operacyjny „Rybacktwo i Morze”, 25 września 2017 r.

Piąte posiedzenie Komitetu Monitorującego Program Operacyjny „Rybacktwo i Morze” otworzył w imieniu Przewodniczącego Komitetu Monitorującego, **Pan Janusz Wrona**, Dyrektor Departamentu Rybołówstwa MGMIŻŚ.

Pan Janusz Wrona (MGMIŻŚ) przywitał przybyłych gości na V posiedzenie Komitetu Monitorującego, członków oraz zastępców Komitetu Monitorującego, przedstawicieli Komisji Europejskiej oraz obserwatorów z ramienia Związku Banków Polskich. Poinformował, iż posiedzenie Komitetu Monitorującego jest prawomocne ze względu na spełnienie wymogu kworum. Pan Dyrektor Janusz Wrona poinformował, iż Pan Minister Marek Gróbarczyk prowadził rozmowy ze środowiskiem akwakultury karpiowej na temat alokacji środków w ramach działań wodno - środowiskowych. Rybacki Sztab Kryzysowy wystosował do KM stanowisko i poprosił o jego przedstawienie. Stanowisko to zostało przedłożone do wglądu uczestnikom posiedzenia KM. Ponadto, do Sekretariatu KM wpłynęła prośba Pana Sławomira Litwina, o umożliwienie zaprezentowania podczas posiedzenia KM stanowiska rybaków ws. realokacji środków w ramach planowanej zmiany PO RYBY 2014 – 2020. Pan Dyrektor Janusz Wrona poinformował, iż wniosek Pana Sławomira Litwina jest niezgodny z regulaminem pracy KM i z tego względu nie może zostać uwzględniony. Niezgodność wniosku Pana Sławomira Litwina z Regulaminem pracy KM polega na tym, iż zgodnie z ww. Regulaminem, dodatkowy punkt do porządku obrad KM najpóźniej na 2 dni przed wyznaczonym terminem posiedzenia Komitetu może być zgłoszony jedynie przez członków KM. Pan Sławomir Litwin nie jest zaś członkiem KM. Ponadto, do Departamentu Rybołówstwa wpłynął mail od jednego z członków KM, z zaproszeniem Pana Sławomira Litwina na posiedzenie KM. Pan Dyrektor Janusz Wrona wyjaśnił, iż zgodnie z regulaminem pracy KM, na posiedzenia KM zaprasza przewodniczący KM, czyli Pan Minister Marek Gróbarczyk lub też on w jego imieniu.

Głosowanie nad przyjęciem agendy V posiedzenia KM.

- Agenda została przyjęta jednogłośnie przez członków KM obecnych na posiedzeniu KM.

Pan Dyrektor Janusz Wrona (MGMIŻŚ) poinformował, iż sprawozdanie z ostatniego IV posiedzenia KM zostało przyjęte w formie obiegowej. Następnie, poprosił Pana Pawła Łazarskiego z Wydziału Polityki Strukturalnej i Środowiska Morskiego, o wygłoszenie prezentacji dotyczącej zakresu proponowanej zmiany PO RYBY 2014 – 2020.

Dyskusja po wygłoszonej prezentacji:

Pani Anna Wydrzyńska – Czosnyka (Związek Banków Polskich) zapytała czy zmiana PO RYBY 2014 - 2020 przewiduje również zmiany w ramach alokacji przewidzianej na wdrożenie instrumentów finansowych. Jaki jest harmonogram działań które zmierzają do uruchomienia instrumentów finansowych w ramach dla PO RYBY 2014 – 2020.

Pan Dyrektor Janusz Wrona (MGMIŻŚ) poinformował, iż w ramach PO RYBY 2014 – 2020 nie przewiduje się alokacji dla instrumentów finansowych. Jednocześnie zapewnił, iż Instytucja Zarządzająca PO RYBY 2014 – 2020 jest zainteresowana tematyką instrumentów finansowych ze względu na to, iż duże przedsiębiorstwa przetwórstwa ryb mogą uzyskać dofinansowanie jedynie w ramach instrumentów finansowych. Z nieoficjalnych informacji wiadomo, iż w przyszłym okresie programowania instrumenty finansowe będą stanowiły główne źródło pomocy finansowej.

Pani Anna Wydrzyńska Czosnyka (Związek Banków Polskich) poinformowała, iż banki spółdzielcze są w szczególności zainteresowane wdrażaniem instrumentów finansowych. Zadała pytanie, czy można określić ramy czasowe kiedy mogłoby dojść do wdrożenia instrumentów finansowych.

Pan Dyrektor Janusz Wrona (MGMiŻŚ) poinformował, iż nie jest możliwe wskazanie harmonogramu wdrażania instrumentów finansowych. Poprosił o wyjaśnienia w tym zakresie Pana Karola Steina (MGMiŻŚ).

Pan Karol Stein (MGMiŻŚ) stwierdził, iż trudno jest określić dokładną datę wprowadzenia działań, których wdrażanie jest przewidziane za pośrednictwem instrumentów finansowych. Jesteśmy aktualnie na etapie przygotowywania przetargu na wykonanie analizy ex-ante, będącej warunkiem koniecznym wprowadzenia instrumentów finansowych. Po zatwierdzeniu przez KE analizy ex-ante, będziemy mogli wystąpić z ofertą do potencjalnych beneficjentów. Uważam, że nie będzie to wcześniej niż w drugiej połowie 2018 r.

Pan Andrzej Piątek (PSPR) poprosił o wyjaśnienie co oznacza wskaźnik FAME. Poinformował, iż przetwórcy złożyli do chwili obecnej 80 wniosków o dofinansowanie. Zadał pytanie, czy będą oni oceniani na podstawie wskaźnika FAME.

Pan Tomasz Owczarek (MGMiŻŚ) poinformował, iż dokument FAME wskazuje nowe definicje wskaźników dla wszystkich państw członkowskich. Dokument ten pojawił się w momencie, kiedy państwa członkowskie opracowywały swoje programy operacyjne. Dodał, iż rozporządzenie delegowane KE nr 1014/2014 wprowadziło katalog wskaźników kontekstowych, rezultatu i produktu. Tuż po uruchomieniu PO RYBY 2014 – 2020, KE przygotowała dokument FAME, który ujednolicił rozumienie wskaźników dla wszystkich państw członkowskich. Obecna zmiana PO RYBY 2014 - 2020 powoduje konieczność zastosowania w programie operacyjnym zapisów wynikających z dokumentu FAME. Ma to na celu zapewnienie jednolitego systemu wskaźników w treści PO RYBY 2014 – 2020. W kwestii zobowiązań dla beneficjentów, dokument FAME będzie miał zastosowanie po wejściu w życie procedowanej zmiany PO RYBY 2014 – 2020.

Pani Henryka Palusińska (Wolińskie Stowarzyszenie Rybaków) odniosła się do tabeli IV. „Szczegółowy wykaz zmian w PO RYBY 2014-2020”, stanowiącej załącznik do uchwały KM w sprawie zaopiniowania propozycji zmiany PO RYBY 2014 – 2020. Poinformowała, iż w tabeli tej znajduje się zapis: „Objęcie pomocą finansową w zakresie trwałego zaprzestania działalności połowowej i tymczasowego zaprzestania działalności połowowej statków rybackich należących do segmentów floty w odniesieniu do których przewidziano zastosowanie działań w ww. zakresie, jako narzędzi Planu Działania (...)”. Jednocześnie, Pani Henryka Palusińska poinformowała, iż w ww. zapisie nie zostało wyjaśnione o jaki segment floty chodzi. Poprosiła o odpowiedź na pytanie, czy czasowe zawieszenie będzie obowiązywało wszystkie segmenty floty.

Pani Justyna Szumlicz (MGMiŻŚ) poinformowała, iż zapis „segmenty floty” został zastosowany z tego względu, iż realizacja działania dotyczącego tymczasowego zaprzestania działalności połowowej będzie zależała od wyniku raportu flotowego, który jest aktualnie przygotowywany. W raporcie flotowym zostanie zamieszczona informacja na temat rodzajów segmentów floty, które mają wpływ na zasoby oraz informacja dotycząca segmentów floty, które powinny być objęte tymczasowym zaprzestaniem działalności połowowej, celem ochrony zasobów. Raport flotowy jest przygotowywany co roku. W 2018 r. roku tymczasowe zaprzestanie działalności połowowej będzie realizowane w oparciu o raport flotowy za rok 2017.

Pani Henryka Palusińska (Wolińskie Stowarzyszenie Rybaków) poinformowała iż z raportu flotowego za rok 2016 wynika, iż jednostki w segmencie do 12 metrów powinny być potraktowane w sposób jednolity z pozostałymi jednostkami.

Pan Dyrektor Janusz Wrona poinformował, iż jednakowe traktowanie jednostek w segmencie do 12 m. w stosunku do innych segmentów jednostek rybackich będzie miało miejsce w 2017 r.

Pani Justyna Zajchowska (WWF Polska) zadała pytanie przedstawicielkom KE, czy przesuwanie środków pomiędzy priorytetami unii jest powszechne i czy miało miejsce w innych państwach członkowskich.

Pani Isabelle Garzon (KE) poinformowała, iż dyskusja dotycząca zmiany PO RYBY 2014 - 2020 miała już swoje miejsce podczas poprzednich posiedzeń Komitetu Monitorującego. Uczestnicy poprzednich posiedzeń KM mogą pamiętać obawy KE wyrażone w odniesieniu do zmiany programu operacyjnego. Przede wszystkim, polski program operacyjny został niedawno przyjęty przez KE. Polska nie posiada dużego doświadczenia wynikającego z wdrażania tego programu operacyjnego. Natomiast, w ramach proponowanej zmiany PO RYBY 2014 – 2020 można dostrzec działania dostosowujące, bardziej realistyczne niż miało to miejsce w przeszłości. Pani Isabelle Garzon odpowiedziała Pani Justynie Zajchowskiej z WWF Polska, iż do tej pory nie spotkała się ze zmianą programów operacyjnych w innych państwach członkowskich w takim zakresie jaki ma miejsce w Polsce. Pani Isabelle Garzon zaznaczyła, iż wzmocnienie określonych działań w zakresie Priorytetu 1 wydaje się być istotne, biorąc pod uwagę m. in. lepszą wiedzę na temat oddziaływania rybactwa przybrzeżnego na ekosystem morski, możliwość pracy rybaków i naukowców w celu lepszego zarządzania rybołówstwem, działania służące zmniejszeniu emisji zanieczyszczeń. Obecnie Komisja Europejska ma wątpliwości dotyczące działania służącego poprawie infrastruktury portowej. Przedstawicielka KE poinformowała, iż są ścisłe limity w tym zakresie. Kwestia ta zostanie natomiast wyjaśniona wspólnie z Instytucją Zarządzającą PO RYBY 2014 – 2020. Odnośnie sytuacji gospodarstw akwakultury Pani Isabelle Garzon podniosła, iż KE rozumie przyczynę przesunięcia środków z Priorytetu 2. Dodała, iż jest to znaczące przesunięcie. KE chciałaby wiedzieć w jaki sposób EFMR cały czas będzie przyczyniał się do poprawy sytuacji ekonomicznej gospodarstw akwakultury w Polsce. W jaki sposób EFMR przyczyni się do polepszenia dotarcia produktów akwakultury na rynek oraz mniejszego oddziaływania gospodarstwa akwakultury na środowisko. Nie jest to do końca jasne. Wyraziła nadzieje, iż zostanie to wyjaśnione. Jest też Wieloletni Plan dla akwakultury. Polski program operacyjny powinien być spójny z tym planem. Stwierdziła, iż w przypadku znaczącej zmiany programu operacyjnego należy się zastanowić, czy nie powinien on być zmieniony. Jeżeli Komitet Monitorujący zaopiniuje pozytywnie zmianę PO RYBY 2014 – 2020, KE będzie się starała w tym zakresie pomóc. W aktualnym momencie KE nie dokonała wypłaty środków w związku z wdrażaniem PO RYBY 2014 - 2020. Dlatego też KE zadaje pytania mające na celu lepsze zrozumienie powstałej sytuacji.

Pan Paweł Wielgosz (Polski Karp Sp. z o.o.) poprosił o umożliwienie przedstawienia prezentacji mającej na celu wykazanie negatywnego stanowiska sektora akwakultury w odniesieniu do planowanej realokacji środków finansowych z priorytetu 2 do Priorytetu 1. Następnie poprosił o odczytanie stanowiska Rybackiego Sztabu Kryzysowego.

Pan Dyrektor Janusz Wrona (MGMiŻŚ) poprosił o przedstawienie prezentacji. Poinformował również, iż stanowisko Rybackiego Sztabu Kryzysowego jest wyłożone przed salą posiedzenia KM i w związku z tym nie ma potrzeby jego przedstawiania na forum KM.

Pan Andrzej Dmuchowski (Polski Karp Sp. z o.o.) przedstawił prezentację na temat negatywnego stanowiska sektora akwakultury w odniesieniu do planowanej realokacji środków finansowych z Priorytetu 2 do Priorytetu 1.

Pan Jerzy Wysoczański (Związek Rybaków Polskich w Ustce) stwierdził, iż przedsiębiorca zakładający firmę, w tym też np. gospodarstwo akwakultury, ma swój plan ekonomiczny i liczy na samego siebie, aby firma efektywnie funkcjonowała. Dodał, iż należy rozgraniczyć spojrzenie na prywatną inicjatywę i dobro narodowe. Środki przeznaczone na akwakulturę karpiową są zawyżone o co najmniej 80%. Aktualnie, jeżeli środki będą rozdysponowane na akwakulturę, zostanie poniesiona strata. Zaznaczył, iż bardzo ważną kwestią jest pomoc w zakresie poprawy infrastruktury portowej, co jest oczekiwane ze strony społeczeństwa. Dystrybucja pomocy finansowej w ramach poprzedniego okresu programowania była nieuczciwa. Zaznaczył, iż w obecnym okresie programowania mamy do czynienia z ostatnią tak dużą pomocą finansową. Dlatego też środki w ramach PO RYBY 2014 – 2020 powinny być wydatkowane w sposób uczciwy i we właściwym kierunku.

Pani Isabelle Garzon (KE) stwierdziła, iż argument środowiska, iż akwakultura potrzebuje wsparcia, gdyż jest w tym samym miejscu co wcześniej, jest nieprzekonujący. Nie jest prawdą, iż akwakultura jest pozbawiona wsparcia. Wsparcie otrzymają innowacje w sektorze akwakultury, inwestycje produkcyjne, szkolenia, ubezpieczenia. Ponadto, 46 mln euro jest przewidzianych na działania wodno - środowiskowe. Należy się zastanowić nad sposobem efektywnego wykorzystania tych środków dla dobra sektora akwakultury.

Pan Paweł Wielgosz (Polski Karp Sp. z o.o.): wyjaśnił, iż śródlądowa gospodarka stawowa istnieje w Polsce od 600 lat. Każdy z rybaków stawowych inwestuje, zarybia, karmi i ponosi koszty na rzecz środowiska naturalnego. Rekompensaty były jedyną formą wsparcia dla rybaków ponoszących te koszty. Pan Paweł Wielgosz podkreślił, iż rybacy śródlądowi inwestowali i chcą inwestować w swoje gospodarstwa. Podniósł, iż nie można inwestować w warunkach, gdy prowadzący gospodarstwa chowu i hodowli ryb są pod dużą presją zwierząt rybożernych oraz nie otrzymują z tego tytułu rekompensat, w przeciwieństwie do rybaków wykonujących rybołówstwo morskie. Dodał, iż sektor akwakultury się rozwija. Akwakultura jest wspomagana przez rządy państw członkowskich oraz programy operacyjne w różnych formach. Formą wsparcia są np. odszkodowania za straty spowodowane przez zwierzęta rybożerne oraz ustępstwa w związku z utrzymaniem obszarów Natura 2000. Dodał, iż od 2004 r. środki na odbudowę portów były trzykrotnie wyższe niż na rybactwo śródlądowe. Tym samym, wyraził zdziwienie brakiem właściwego wykorzystania tych środków. Gospodarstwa akwakultury potrzebują wsparcia w kontekście poczynionych inwestycji. Podkreślił konieczność kontynuowania wsparcia w ramach działań wodno – środowiskowych. Wsparcie to jest niezbędne do utrzymania walorów przyrodniczych stawów.

Pan Marek Trzcieleński (ZPRyb) podzielił się swoim doświadczeniem w związku z prowadzeniem gospodarstwa chowu i hodowli ryb. Stwierdził, iż prowadząc swoje gospodarstwo przed 2004 r., nie spotkał się z takimi problemami, jakie mają miejsce obecnie. Wcześniej nie było bobrów, a kormorany pojawiały się rzadko. W międzyczasie, przed utworzeniem sieci obszarów Natura 2000, założono na terenie stawów, w tym stawów milickich, park krajobrazowy. Po utworzeniu sieci obszarów Natura 2000 pojawiły się stada kormoranów oraz czaple białe. Porównanie prowadzenia gospodarstwa akwakultury aktualnie jest utrudnione ze względu na presję ekologiczną oraz konieczność spełnienia wymagań środowiskowych. Kiedyś można było prowadzić odstrzał kormorana. Obecnie trzeba występować do dyrekcji ochrony środowiska o pozwolenie na odstrzały. Podkreślił, iż gdyby nie było stawów na południu wielkopolski, teren ten dotknęłoby zaburzenie stosunków wodnych.

Pan Andrzej Lirski (IRŚ) poinformował, iż Polska jest w szczęśliwej sytuacji, że posiada morze i stawy karpiove. Zarówno w Bałtyku, jak i w stawach potrzebna jest ochrona bioróżnorodności. Przedstawiciel IRŚ przeczytał postanowienia rezolucji IV międzynarodowej konferencji karpiovej w Zagrzebiu, w której brał udział. Rezolucja pokazuje, iż dla Europy środkowo - wschodniej problemy z zakresu stawów karpiowych są uniwersalne i wymagają podobnego podejścia. Rezolucja stanowi, iż akwakultura stawowa jest częścią dziedzictwa kulturowego, utrwała różnorodność biologiczną, zapewnia wysokiej jakości usługi ekosystemowe. W związku z tym, należy uznać hodowlę ryb za działalność, która świadczy usługi środowiskowe na rzecz społeczeństwa, które są uznawane i kompensowane w sposób spójny. Podkreślił, iż gospodarstwo hodowli karpia nie jest typowym przedsiębiorstwem produkcyjnym. Usługi środowiskowe wiążą się ze stratami. Rekompensaty wodno - środowiskowe służą rekompensowaniu strat i poniesionych nakładów.

Pan Jakub Roszuk (LGR Opolszczyzna) poinformował, iż dopiero po uruchomieniu całego programu operacyjnego i po roku jego funkcjonowania będzie można ocenić efektywność wykorzystywania środków. Wówczas należy podjąć decyzję związaną z ewentualną realokacją środków. Wyraził zaniepokojenie nagłością potrzeby większej alokacji środków finansowych na infrastrukturę portową. Podniósł, iż był w porcie we Władysławowie. Inwestycje poczynione w tym porcie robią wrażenie. Rozwój w portach jest widoczny. Zadał pytanie o uruchomienie nowego działania – Inwestycje na statkach rybackich. Zadał pytanie na temat beneficjentów tego działania

oraz ewentualnego ukierunkowania pomocy w ramach tego działania na problem przydych na wodach publicznych. Z tego tytułu nie ma możliwości ubiegania się o rekompensaty.

Pan Ziemowit Pirtań (SPRŁ) poruszył tematykę rezygnacji z działania służącego wsparciu dla nowych hodowców. Podniósł, iż argument braku szkolnictwa się deaktualizuje. Na Uniwersytecie Gdańskim został utworzony nowy kierunek: Akwakultura, Biznes i E -Technologia, gdzie jest pełna obsada. Podkreślił, iż jest to działanie dedykowane młodym rybakom, którzy wchodzą w następstwo pokoleniowe. Jest sporo gospodarstw karpionych, których właścicielami są starsi hodowcy, którzy czasami przekazują swoje gospodarstwo. Cała alokacja w ramach Priorytetu 2 została wynegocjowana przy wspólnym stole w ramach wdrażania programu operacyjnego. W ramach branży, środki były podzielone na poszczególne działania. SPRŁ było zainteresowane środkami na inwestycje produkcyjne, co jest celem hodowców prowadzących intensywną hodowlę ryb. Hodowcy karpia mają inną strategię, na realizację której potrzebne są środki. Wycofując połowę środków wsparcia dla gospodarstw akwakultury, zaburzona zostanie równowaga, która została osiągnięta w ramach podziału alokacji w ramach PO RYBY 2014 – 2020. Zadał pytanie, w jaki sposób planowana realokacja środków wpłynie na cele Strategii rozwoju akwakultury w Polsce. Celem tej Strategii jest wzrost produkcji, który może się dokonać poprzez inwestycje w nowe hodowle lub zwiększenie możliwości produkcyjnej. Jednak wzrost nie nastąpi jeżeli jednocześnie spadnie produkcja karpia. Jeżeli ograniczenie alokacji finansowej w ramach działań wodno - środowiskowych spowoduje spadek produkcji karpia, to Polska nie zrealizuje celu w ramach Strategii Rozwoju Akwakultury. Podniósł postulat, aby zmiany w ramach PO RYBY 2014 - 2020 nastąpiły po ocenie pierwszych efektów naboru wniosków o dofinansowanie. Dodał też, iż zasadnym byłoby oddzielne głosowanie dotyczące przesunięcia środków z Priorytetu 2 na Priorytet 1 i oddzielne głosowanie dot. przesunięcia w ramach Priorytetu 4.

Pan Jerzy Wysoczański (Związek Rybaków Polskich w Ustce) zaproponował, aby gospodarstwa akwakultury korzystały z ubezpieczeń w przypadku przydychy. Pieniądze wydawane na przypadki losowe są mało uzasadnione. Podniósł fragment uzasadnienia projektu uchwały KM w sprawie zaopiniowania propozycji zmiany programu operacyjnego, iż rentowność gospodarstw akwakultury spadła o 22,9 %.

Pan Marek Ferlin (PTRyb) stwierdził, iż prowadzenie gospodarstw akwakultury na śródlądziu wymaga nakładów kapitału. W rybołówstwie nie ma możliwości ubiegania się o pomoc finansową w ramach tymczasowego zaprzestania działalności połowowej. Rybacy śródlądowi są bezsilni wobec chorób, co przekłada się na spadek produkcji. Wyraził nadzieję, iż pieniądze przeznaczone na innowacje w sektorze akwakultury będą służyły rozwiązaniu tego problemu. Rekompensaty wodno - środowiskowe będą służyły pokryciu kosztów, których nikt inny nie pokryje. Zaproponował aby realokacja w ramach priorytetów 1 i 2 była głosowana osobno.

Isabelle Garzon (KE) przypomniała, iż najważniejszą sprawą jest pełne uruchomienie realizacji programu operacyjnego, w czym powinna pomóc zarówno Instytucja Zarządzająca, jak i członkowie Komitetu Monitorującego.

Pan Dyrektor Janusz Wrona (MGMiŻŚ) poinformował, iż nowe działanie, tj. Inwestycje na statkach rybackich, jest dedykowane tylko modernizacji kutrów rybackich. Działanie to zostało wprowadzone w tej chwili, gdyż KE umożliwiła jego wprowadzenie w czasie kiedy program operacyjny był w trakcie zatwierdzania przez KE. Nie było zatem możliwości wprowadzenia tego działania do treści programu. Pan Dyrektor Janusz Wrona podziękował Pani Isabelle Garzon za przedstawienie obszarów trudnych podczas realizacji programu operacyjnego. Poinformował, iż Instytucja Zarządzająca PO RYBY 2014 – 2020 zdaje sobie sprawę, iż rozmowa o zmianie programu operacyjnego, w momencie nie uzyskania desygnacji, jest bardzo wczesna. Należy natomiast pamiętać o zasadzie n+3, która szybko obejmie PL. Wyraził nadzieję, iż desygnacja przejdzie pomyślnie i będzie można wystąpić o płatności do KE. Krajowa procedura zmiany PO RYBY 2014 - 2020 jest skomplikowana i kończy się decyzją Rady Ministrów. Proces ten trwa bardzo długo. Moment kiedy propozycja zmiany polskiego programu

operacyjnego dotrze do Brukseli jest odległy. Mam nadzieję, że w tym czasie nastąpi desygnacja i uda się dokonać zmian w Strategii rozwoju sektora akwakultury. Pan Dyrektor Janusz Wrona podziękował przedstawicielom sektora akwakultury, przede wszystkim Panu Andrzejowi Lirskiemu (IRŚ) oraz Panu Markowi Trzcieleńskiemu (ZPRyb), którzy pokazali znaczenie stawów karpowych. Zgłosił również zastrzeżenia wobec prezentacji przedstawionej przez Pana Andrzeja Dmuchańskiego (Polski Karp Sp. z o.o.). Pan Dyrektor Janusz Wrona stwierdził, iż w ramach prezentacji można było się dowiedzieć, iż środki w ramach rekompensat wodno - środowiskowych mają posłużyć poprawie rentowności gospodarstw akwakultury karpowej. Zwrócił uwagę, iż środki te nie są dedykowane temu celowi. Z prezentacji można wywnioskować, iż jedną decyzją, IZ PO RYBY 2014 - 2020 chce przekreślić 600 lat tradycji rybackiej, co nie jest prawdą. Zwrócił uwagę na poświęcenie przez Pana Ministra Marka Gróbarczyka dużej ilości czasu na analizę sytuacji i podjęcie decyzji w zakresie zmiany PO RYBY 2014 – 2020. Według ostatnich wyliczeń, każdy hodowca będzie mógł otrzymać w ramach działań wodno - środowiskowych około 779 zł dopłaty do jednego hektara. Jest to niebagatelna kwota. Nie może ona służyć poprawie rentowności, utrzymaniu gospodarstw akwakultury przy życiu. Jesteśmy aktualnie w okresie kiedy, akwakultura rozwija się dynamicznie w Europie i na świecie. Inwestycje w akwakulturę są kapitałochłonne. Podkreślił, iż mając do dyspozycji 268 mln euro na pomoc dla sektora akwakultury, 100 mln euro jest przeznaczony na działanie (inwestycje produkcyjne w sektorze akwakultury), które w poprzednim okresie programowania nie wykorzystano należycie tych środków.

Pani Marta Szulfer (MGMiZŚ) przedstawiła projekt uchwały KM ws. zaopiniowania propozycji zmiany Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze” na lata 2014-2020.

Głosowanie nad treścią uchwały:

- 21 członków KM głosowało za uchwałą,
- 9 członków KM głosowało przeciwko uchwale,
- 6 członków KM wstrzymało się od głosu.

Pan Piotr Słowik (MGMiZŚ) przedstawił projekt uchwały KM w sprawie zatwierdzenia propozycji zmiany kryterium wyboru operacji do dofinansowania ze środków EFMR z zakresu planów produkcji i obrotu w ramach artykułu 66 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego zaakceptowanego Uchwałą Komitetu Monitorującego Program Operacyjny „Rybacko i Morze” Nr 38/2016 z dnia 21 marca 2016 r.

Pan Dyrektor Janusz Wrona (MGMiZŚ) wyjaśnił, iż celem uchwały jest umożliwienie uzyskania zaliczki przez uznane organizacje producentów na realizację planów produkcji i obrotu. Z powodu dotychczasowego brzmienia kryterium nie było takiej możliwości. Ponieważ plany produkcji i obrotu są bardzo ambitne i zakładają często kampanie promocyjne produktów danej organizacji, ich realizacja bez środków, które organizacja otrzyma wcześniej, jest niemożliwa.

Isabelle Garzon (KE) zauważyła, iż jest podstawowa różnica pomiędzy kwalifikowalnością operacji oraz kwalifikowalnością wydatku. Priorytet 5 przewiduje, iż plan produkcji i obrotu organizacji producentów może kwalifikować się do wsparcia w ramach środków EFMR, jeżeli jest on zatwierdzony. Uchwała ma na celu skoncentrowanie się na beneficjencie – czyli organizacji producentów, której plan produkcji i obrotu został zatwierdzony.

Pan Piotr Słowik (MGMiZŚ) poinformował, iż uchwała ma na celu poprawienie warunków wdrażania programu operacyjnego. W ramach Priorytetu 5 możliwe do realizacji są 4 typy operacji, tj. plany produkcji i obrotu, dopłaty do składowania, środki dotyczące obrotu i przetwarzania produktów rybołówstwa i akwakultury. Z powyższego katalogu, działanie dotyczące planów produkcji i obrotu jest działaniem obligatoryjnym do wsparcia. Warunkiem przyznania wsparcia w przypadku planów produkcji i obrotu jest zatwierdzenie tych planów. Nie ma konieczności, aby przygotowanie sprawozdania z realizacji planów produkcji i obrotu było wpisane jako kryterium wyboru operacji.

Głosowanie ws. przyjęcia uchwały KM w sprawie zatwierdzenia propozycji zmiany kryterium wyboru operacji do dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR) z zakresu planów produkcji i obrotu w ramach artykułu 66 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego zaakceptowanego Uchwałą Komitetu Monitorującego Program Operacyjny „Rybacktwo i Morze” Nr 38/2016 z dnia 21 marca 2016 r.:

- 32 członków KM za przyjęciem uchwały
- 0 członków KM przeciwnych przyjęciu uchwały,
- 1 członek KM wstrzymał się od głosowania.

Pani Justyna Szumlicz (MGMiŻŚ) przedstawiła projekt uchwały w sprawie wyrażenia przez Komitet Monitorujący zgody na realizację operacji z zakresu różnicowania i nowych form dochodów w ramach artykułu 30 oraz artykułu 44 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego poza obszarem objętym Programem Operacyjnym „Rybacktwo i Morze”, ale na terytorium Unii Europejskiej

Pani Isabelle Garzon (KE) zwróciła uwagę, iż łączna kwota alokowana w ramach programu na operacje zlokalizowane poza obszarem objętym programem nie przekracza 15 % wsparcia z EFMR na poziomie priorytetu. Zapis ten wynika z rozporządzenia ramowego (1303/2013).

Pan Jerzy Wysoczański (Związek Rybaków Polskich w Ustce) poprosił Panią Justynę Szumlicz, aby wyjaśniła komu może zostać przyznana pomoc dzięki projektowi zaprezentowanej uchwały.

Pani Justyna Szumlicz (MGMiŻŚ) wyjaśniła, iż uchwała umożliwi ubieganie się o pomoc finansową rybakom morskim i śródlądowym, którzy chcieliby różnicować swoje dochody poza granicami Polski.

Pan Marcin Jodko (KIPR Ustka) zapytał czy zapisy uchwały mogą umożliwić np. nabywanie przez rybaków nieruchomości w innych krajach niż Polska lub też zakup środków transportu celem podróżowania po krajach UE.

Pani Justyna Szumlicz (MGMiŻŚ) wyjaśniła, iż uchwała ma na celu m. in. finansowanie działań związanych z rozwojem turystyki wędkarskiej. Poinformowała, iż miały miejsce zapytania dotyczące możliwości zakupu środków transportu, celem np. połowów szczupaka w Szwecji.

Pan Jacek Wittbrodt (ZRM – OP) podniósł kwestię skuteczności ewentualnej kontroli prowadzonej przez ARiMR w odniesieniu do operacji realizowanej poza terytorium Polski. Podał za przykład założenie firmy i kupno jachtu w Chorwacji celem świadczenia usługi turystycznej.

Pani Isabelle Garzon (KE) ponownie przypomniała o ograniczeniu 15% wsparcia z EFMR na poziomie priorytetu w ramach realizacji operacji poza terytorium Polski. Dodała, iż kryteria wyboru operacji powinny być bardziej szczegółowe. Realizacja operacji powinna być spójna z celami programu operacyjnego oraz musi być wdrażana za granicą na tych zasadach jak byłaby wdrażana w Polsce.

Głosowanie nad przyjęciem projektu uchwały KM w sprawie wyrażenia przez Komitet Monitorujący zgody na realizację operacji z zakresu różnicowania i nowych form dochodów w ramach artykułu 30 oraz artykułu 44 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego poza obszarem objętym Programem Operacyjnym „Rybacktwo i Morze”, ale na terytorium Unii Europejskiej:

25 członków KM za przyjęciem uchwały,

- 4 członków KM przeciwnych przyjęciu uchwały,
- 7 członków KM wstrzymało się od głosu.

Pan Dyrektor Janusz Wrona (MGMiŻŚ) podziękował wszystkim osobom za udział w piątym posiedzeniu Komitetu Monitorującego oraz za podjęcie decyzji dotyczącej pozytywnego zaopiniowania zmiany PO RYBY 2014 – 2020. Decyzja ta była bardzo trudna, ale konieczna.

Z up. MINISTRA

Dyrektor Departamentu
Janusz Wrona

.....
Z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Monitorującego
Program Operacyjny „Rybacko i Morze”
Pan Janusz Wrona, Dyrektor Departamentu Rybołówstwa

Protokół sporządził: Paweł Łazarski, Departament Rybołówstwa, Wydział Polityki Strukturalnej i Środowiska Morskiego.